

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/61/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113223440
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113223440.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Milana Šebeňa a JUDr. Mareka Kohúta v právnej veci žalobkyne: Q. F., nar. X.X. XXXX, bytom N., I. X, občianky SR, zastúpenej JUDr. Petrom Čurillom, advokátom, so sídlom Prešov, Hlavná 11, proti žalovanému: Ing. K. F., nar. XX.X.XXXX, bytom N., I. X, občan SR, o určenie výživného pre plnoleté dieťa s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17C/214/2013- 66 zo dňa 3.3.2014, zhodou hlasov členov senátu takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v tej jeho napadnutej časti, ktorou bol návrh na určenie vyživovacej povinnosti v období od 14.8.2013 do 30.9.2014 v prevyšujúcej časti zamietnutý.

Vo zvyšujúcej napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa m e n í tak, že:

Za obdobie od 14.8.2013 do 30.9.2014 výživné žalovaný nedlhuje.

Žalovaný je p o v i n n ý prispievať na výživu žalobkyne počnúc od 1.októbra 2014 sumou 320,- eur mesačne vždy najneskôr do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

V prevyšujúcej časti návrh na určenie výživného za čas od 1.10.2014 do budúca z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že :

„Žalovaný je p o v i n n ý prispievať na výživu žalobkyne Q. F., mesačne sumu 260,- eur, vždy do každého 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám žalobkyne, počnúc dňom 14.8.2013. Na zameškanom výživnom vo výške 1.044,- eur súd povoľuje žalovanému splátky vo výške 50,- eur, splatné spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania.

Vo zvyšku návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.“

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že :

- Žalobkyňa žalobou zo 14.8.2013 žiadala, aby žalovaný bol zaviazaný prispievať jej na výživu mesačne 500,- eur, dôvodiac, že manželstvo jej rodičov bolo rozvedené. V rozvodovom rozsudku sa pre jej plnoletosť nerozhodovalo o vyživovacej povinnosti otca k nej. Otec žije ešte v spoločnej domácnosti s mamou, kde na jej vedenie prispieva mesačne sumou 574,41 eur. Žalobkyni však neposkytuje žiadne finančné prostriedky, celú jej výživu i všetky ostatné materiálne potreby jej zabezpečuje iba matka. Otec si plní svoju vyživovaciu povinnosť iba tým, že finančne zabezpečuje cestovné náklady spojené s návštevou školy, obedy v školskej jedálni, čo predstavuje sumu 25,- eur mesačne. Na základe súdom vydaného predbežného opatrenia jej prispieva na výživu sumou 50,- eur. Žiada preto o vyživovacej povinnosti otca rozhodnúť súdom.

- Žalovaný s určením výživného vo výške 500,- eur nesúhlasil. Poukázal na výdavky, ktoré aj po rozvode manželstva znáša v rodinnom dome, v ktorom naďalej spolu s bývalou manželkou i so žalobkyňou býva, i na splácanie úverov a aktuálnu výšku jeho príjmu z pracovného pomeru.

Z vykonaného dokazovania prvostupňový súd zistil, že manželstvo rodičov žalobkyne bolo v konaní 27P/84/2013 právoplatne rozvedené dňom 8.8.2013. V rámci rozvodového konania nebolo rozhodované o výživnom k žalobkyni z dôvodu, že táto v čase rozhodovania o rozvode bola už plnoletou. V konaní 28C/77/2013 OS Prešov na návrh žalobkyne súd vydal predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému prispievať na výživu žalobkyne 50,- eur mesačne a zároveň žalobkyni uložil v lehote 30 dní podať riadny návrh na začatie konania vo veci samej. Toto uznesenie z 9.7.2013 nadobudlo právoplatnosť 3.8.2013. Na základe neho žalovaný uhrádzal žalobkyni od augusta 2013 po 50,- eur mesačne. Žalovaný ďalej prispel na stužkovú žalobkyni 120,- eur, v mesiaci február 2014 jej prispel 150,- eur na náklady prihlášok na VŠ. Zo spisu 8C/213/2013 OS Prešov mal súd preukázané, že žalovaný podal dňa 9.9.2013 návrh na vyporiadanie BSM po rozvode manželstva, ktoré nie je doposiaľ skončené. Z návrhu vyplýva, že predmetom vysporiadania je rodinný dom, pozemky - parcela 612/12 o výmere 149 m², na ktorom stojí rodinný dom, parcela 612/67 o výmere 1.061 m², motorové vozidlo Opel Astra EČ PO 254 DP v zostatkovej hodnote 7.763,- eur, hnutelný majetok, zariadenie v rodinnom dome a úvery. Žalobkyňa je študentkou štvrtého ročníka gymnázia, keďže chce ísť študovať na VŠ, absolvuje prípravný kurz v J. cez víkendy. Jej rodičia, a teda ani žalovaný, nemajú okrem nej ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Žalovaný v terajšom pracovnom zaradení riaditeľ v spoločnosti GURLEX s.r.o. mal čistý mesačný príjem za obdobie od marca 2013 do augusta 2013 1.300,84 eur. Príjem matky žalobkyne za obdobie apríl - september 2013 je v čistom 798,68 eur mesačne. Obaja rodičia žalobkyne z pracovného pomeru nemajú žiadne ďalšie benefity. Rodičia žalobkyne sú rozvedení, avšak bývajú v spoločne nadobudnutom rodinnom dome, kde všetky úhrady elektriny, plynu, vody, dane a poisťky uhrádza žalovaný, ako aj všetky hypotéky, čo mesačne predstavuje 510,35 eur, tiež platí ďalší spoločný dlh z manželstva (matka žalobkyne je spoludlžníčkou) titulom úveru mesačne 164,44 eur. Rodičia žalobkyne v súčasnej dobe vedú súdne konanie o vyporiadanie BSM po rozvode ich manželstva. Súd pri určení výšky výživného vychádzal zo zárobkových pomerov oboch rodičov, posúdenia ich majetkových pomerov, zisťoval či rodičia žalobkyne majú prípadne ďalšie benefity. Súd nezistil, že by žalovaný sa vzdal výhodnejšieho zamestnania. Žalovaný potvrdil, že v r. 2007 ukončil pracovný pomer v spoločnosti Okay, kde vykonával funkciu riaditeľa spoločnosti z organizačných dôvodov, teda zániku jeho funkcie, kde dosahoval vyšší príjem. Následne bol nezamestnaný a od októbra 2012 sa zamestnal v spoločnosti GURLEX s.r.o. Stará Ľubovňa vo funkcii riaditeľa. Súd dospel i k záveru, že žalobkyňou prezentované jej náklady vo výške 650,- eur mesačne sú v niektorých položkách, ako náklady na stravu 300,- eur, náklady na oblečenie mesačne 100,- eur, prehnane vysoké. Neúmerné sú aj tvrdené náklady na výdavky za šaty na stužkovú, topánky, účes, doplnky v celkovej výške 200,- eur. Súd zohľadnil skutočnosť, že žalovaný uhrádza všetky náklady bývania, energií, vody, plynu, dane, odpadu a hypotéky v celkovej výške 510,- eur, teda aj takouto formou prispieva na bývanie žalobkyne, čo je potrebné posúdiť ako prispievanie na výživu vo výške 50,- eur. Žalovaný uhradil v rámci predbežného výživného za obdobie august - február po 50,- eur mesačne a navyiac jej poskytol 150,- eur vo februári na krytie nákladov v súvislosti s prihláškami na VŠ s tým, že jej zabezpečí prepravu a náklady ubytovania v súvislosti s prijímacími skúškami zadarmo. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti, súd prvého stupňa považoval za dostatočné, aby žalovaný ako otec prispieval na výživu žalobkyne cca 20 % z jeho príjmu, t.j. 260,- eur. Na náklady žalobkyne prispieva aj jej matka v takejto výške z jej platu, t.j. cca 150,- eur. Spolu takto žalobkyňa na svoje náklady bude mať 410,- eur mesačne od svojich rodičov. Ďalšie náklady, ktoré žiadala žalobkyňa zohľadniť do výšky výživného 500,- eur, súd prvého stupňa považoval za neprimerané a nezodpovedajúce ani štandardu rodiny. Aj starí rodičia žalobkyne finančne vypomáhajú žalobkyni i jej matke, čím značne

zvyšujú ich životnú úroveň, ale bez tejto pomoci by životná úroveň tejto rodiny nebola tak vysoká. Táto finančná podpora starých rodičov je poskytovaná dobrovoľne, keďže to dovoľujú ich majetkové a finančné pomery. Opakovane prvostupňový súd zdôraznil, že žalovaný uhrádza všetky úvery, vzniknuté za trvania manželstva (sumu 342,63 eur a 164,44 eur mesačne), čo s spolu s nákladmi bývania, ktoré výlučne uhrádza žalovaný, je to mesačne cca 700,- eur, pričom majetkovo rodičia žalobkyne nie sú vysporiadaní. S prihliadnutím na tieto skutočnosti životná úroveň žalovaného nie je vyššia než je životná úroveň žalobkyne a jej matky. Z vyššie uvedených dôvodov súd upravil vyživovaciu povinnosť v sume 260,- eur, ktorú určil od podania návrhu t.j. od 14.8.2013. Súčasne vyčíslil aj dlh na zameškanom výživnom za obdobie od 14.8.2013 do 28.2.2014. Vychádzal z toho, že za 6 mesiacov (6 x 260,- eur = 1.560,- eur) a za 16 dní za mesiac august 2013 (134,- eur) mal žalovaný zaplatiť spolu 1.694,- eur. Od tejto sumy odpočítal sumy, ktoré uhradil žalovaný od augusta 2013 do februára 2014 po 50,- eur mesačne na základe vydaného predbežného opatrenia (za 7 mesiacov 350,- eur) , čo predstavuje rozdiel 1.344,- eur. Zohľadnil pritom aj to, že žalovaný tým, že uhrádzal výlučne sám všetky náklady za bývanie a inkaso, čo posúdil ako plnenie v čiastke po 50,- eur mesačne žalobkyni na náklady bývania na ňu pripadajúce, t.j. za 6 mesiacov 300,- eur. Keďže do výživného sa započítavajú aj náklady bývania, znížil aj o túto sumu celkový dlh žalovaného na 1.044,- eur. Súd povolil na zaplatenie tohto dlžného výživného žalovanému splátky po 50,- eur mesačne, ktoré bude uhrádzať spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania. Vo zvyšku návrh súd zamietol ako nedôvodný.

Výrok o trovách konania súd prvého stupňa odôvodnil aplikáciou ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a nepriznal ani jednému z účastníkov náhradu trov konania s prihliadnutím na to, že žalobkyňa bola čiastočne úspešná, ako aj žalovaný v pomere 50 %, a preto vyslovil, že ani jeden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku, proti výrokom, ktorým bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti, ktorým bol vyčíslený dlh na tzv. zameškanom výživnom, ako aj proti súvisiacemu výroku o náhrade trov konania podala odvolanie žalobkyňa. Vytýka súdu prvého stupňa, že v rozpore s platnou právnou úpravou nevykonala dokazovanie potrebné na rozhodnutie vo veci samej, a to aj napriek tomu, že sa žalobkyňa domáhala realizácie dôkazov zameraných predovšetkým na tú skutočnosť, či sa žalovaný vzdal alebo nevzdal výhodnejšieho zamestnania. Podľa jej názoru sú viaceré dôvody napadnutého rozsudku nejasné, odporujúce si a tým aj nepreskúmateľné. Vytýka súdu prvého stupňa, že neskúmal príčiny ukončenia pracovného pomeru „dohodou“ u žalovaného v spoločnosti OKAY elektrospotrebiče v roku 2012 a či pri objektívnom zistení týchto skutočností nemožno uzavrieť, že sa žalovaný zbavil možnosti na väčší príjem. Podľa jej názoru sú aj nesprávne závery súdu prvého stupňa o tom, že žalovaný sám znáša všetky náklady na úvery, ktoré vznikli počas trvania manželstva. Mesačná splátka vo výške 164,44 eur na úver, ktorý mal byť poskytnutý na nadobudnutie auta súvisí s tým, že žalovaný auto následne predal a peniaze z predaja auta neboli zohľadnené v jeho príjmoch. Doposiaľ nebolo vyporiadané bezpodielové spoluvlastníctvo jej rodičov. Náklady znášané žalovaným sa prejavujú napokon v rozhodnutí o vyporiadaní BSM a na tieto skutočnosti pri určovaní vyživovacej povinnosti nemožno prihliadať. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti neprihliadal na osobnú starostlivosť matky o ňu. Táto starostlivosť je zabezpečovaná k absolútnej spokojnosti žalobkyne. Žalovaný v dôsledku svojich povahových vlastností uzamkne sprchy v rodinnom dome a znemožňuje žalobkyni a aj jej matke tieto riadne užívať. Z dôvodov rozhodnutia nie je zrejmé, ako súd dospel k záveru, že žalobkyňou prezentované náklady vo výške 650,- eur sú premrštené. Fyzický vzrast žalobkyne, jej duševný vývoj i stav tieto náklady odôvodňujú a nie sú tieto náklady účelové. V dôsledku starostlivosti matky žalobkyne i za súčinnosti starých rodičov nie je žalobkyňa ochudobňovaná na svojich životných potrebách, čo v konečnom dôsledku sa prejavuje na jej absolútne vzorných študijných výsledkoch, správaní sa a pod. Pre súd je rozhodujúci aj stav v čase vydania rozhodnutia. Nemá v ňom preto miesto ani konštatovanie, že mimoriadne zvýšené výdavky s prijímacími skúškami zaplatí žalovaný tým, že žalobkyni zabezpečí bezplatnú cestu i náklady ubytovania. Nesprávny je aj výpočet dlžného výživného. Podľa predbežného opatrenia mala dostať žalobkyňa od žalovaného sumu 50,- eur mesačne. Toto predbežné opatrenie malo byť účinným od augusta 2013. Pri úvahe o dlžnom výživnom však súd prvého stupňa opomenul neuhradenie výživného za mesiac „júl 2013“. Žalobkyňa je vzornou študentkou a bude pokračovať v štúdiu na vysokej škole. Na vysoké školy v D. i v H. J. bude prijatá na základe dosiahnutých študijných výsledkov bez povinnosti absolvovať prijímacie konanie. Odôvodnené potreby žalobkyne na cestovanie, ubytovanie, stravu i počiatočné náklady na študijnú literatúru, učebné pomôcky a predpísané odev výrazným spôsobom porastú. Vybrané študijné odbory farmácia, medicína sú natoľko náročné,

že nemožno spravodlivo očakávať, aby sa žalobkyňa spolupodieľala na financovaní vysokoškolského štúdia a svojich životných nákladov formou brigád alebo inej zárobkovej činnosti.

Žalobkyňa navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zaviazá žalovaného prispievať na jej výživu počnúc dňom 14. 8. 2013 do budúcnosti sumou 500,- eur mesačne. Uplatňuje si aj nárok na náhradu trov konania súvisiaci s konaním o predbežnom opatrení i náhradu trov tohto konania.

Žalovaný vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že zo zápisnice o pojednávaní pred súdom prvého stupňa vyplynulo, že po výzve sudcu na uzavretie dokazovania zástupcu žalobkyne nepožadoval ďalšie návrhy a nenamietal ukončenie dokazovania. Realizovaným dokazovaním sa súd zaoberal návrhom žalobkyne, podľa jej návrhov realizoval aj dôkazy, preto za neopodstatnené označuje uplatnenie odvolacieho dôvodu o nevykonaní dokazovania potrebného pre rozhodnutie vo veci. Odmietla tvrdenie o úmysle vzdať sa výhodnejšieho zamestnania pri skončení pracovného pomeru v spoločnosti OKAY elektrospotrebiče s.r.o.. Ku skončeniu pracovného pomeru došlo dňom 14. 6. 2012 dohodou, t.j. 14 mesiacov pred tým, než vôbec vznikol žalobkyni nárok na výživné, a teda aj pred rozsudkom o rozvode jeho manželstva s matkou žalobkyne. Dôvody, ktoré viedli k rozviazaniu pracovného pomeru dohodou boli de facto založené na neobnovení jeho pôvodnej pracovnej pozície po jeho odchode z označenej spoločnosti. V označenej spoločnosti mal dohodnuté miesto výkonu práce v D., kde si musel sám uhrádzať ubytovanie i stravu v hoteli cca 400,- eur mesačne. Po skončení pracovného pomeru si aktívne hľadal prácu a dňa 22. 10. 2012 nastúpil do súčasného zamestnania. Od skončenia predchádzajúceho pracovného pomeru do vzniku terajšieho pracovného pomeru nepoberal dávky v nezamestnanosti, pretože nespĺňal na ne podmienky. Realitou je aj to, že aktuálne od počiatku vzniku úverového zaťaženia znáša všetky náklady na vedenie, udržiavanie domácnosti i na plnenie úverových povinností dlžníka. Jeho aktuálne mesačné náklady na spoločné úvery s matkou žalobkyne i na zabezpečenie bývania predstavujú spolu mesačne 551,- eur, po pripočítaní ďalších osobných úverov vo výške 250,- eur mesačne i jeho osobných nákladov vo výške 250,- eur mesačne jeho mesačné náklady predstavujú 1.051,- eur. Vyčísľuje ním vynaložené náklady na bývanie jeho, žalobkyne i jej matky za obdobie august 2013 až apríl 2014 na sumu 4.959,- eur, ktoré aj reálne zaplatil. Matka žalobkyne sa aj napriek jeho výzvam odmieta podieľať na znášaní 50 % nákladov, ako jej to vyplýva z aplikácie § 144 Obč. zák. Prebieha konanie o vyporiadenie BSM. Úver, ktorý mu bol poskytnutý na motorové vozidlo s pôvodným zámerom jeho použitia na dochádzanie do práce predal, pretože mu bolo poskytnuté služobné referentské vozidlo a bol vo finančnej tiesni. Veľká časť poskytnutého úveru bola použitá na platby za hypotéku i energie v dobe jeho nezamestnanosti. Aj napriek tejto skutočnosti predmetný úver dňa 12. 3. 2014 predčasne splatil, a to formou refinancovania, takže v súčasnosti je on jediným dlžníkom banky. Pripája o tom aj potvrdenie o predčasnom splatení úveru vo VÚB banke. Matka žalobkyne i navrhovateľka užívajú už 4 roky spoločné motorové vozidlo Opel. Aj toto treba prirátavať k nefinančným benefitom žalobkyne. Podľa ustálenej judikatúry je výška výživného stanovená obvykle podľa výšky čistého príjmu, ak neexistujú žiadne adekvátne dôvody na to, aby súd rozhodol inak, napr. pri vysoko nadštandardnom príjme. Za stavu, keď žalobkyni prakticky zdarma zabezpečuje ubytovanie i strechu nad hlavou a jej matka k tomu absolútne neprispieva žiadnou čiastkou, je podľa jeho názoru 20 % z jeho príjmu na výživné žalobkyni primeranou sumou. Pokiaľ sa týka osobnej starostlivosti, je pripravený poskytnúť žalobkyni adekvátnu priamu starostlivosť za predpokladu, že ona o ňu bude stáť. V súčasnosti je však zmanipulovaná matkou i starými rodičmi tak, že jej komunikácia s ním je bohužiaľ obmedzená na minimum. Podľa jeho názoru prvostupňový súd správne posúdil aj tvrdenie žalobkyne o jej mesačných nákladoch vo výške 650,- eur. Počas dokazovania žalobkyňa nepreukázala oprávnenosť nákladov v tejto výške, a preto sa on aj zamýšľal nad morálnym rozmerom jej požiadaviek aj s prihliadnutím na požadovanú výšku, ktorá momentálne dosahuje výšku priemernej čistej mzdy v SR, z ktorej žijú dnes i celé rodiny. Súčasná právna úprava neumožňuje priznanie výživného vo výške vyššej ako sú preukázané náklady na dieťa, pričom platí, že každý z rodičov musí prispievať adekvátne k svojim možnostiam a schopnostiam. Odkazuje aj na aplikáciu ust. § 75 ods. 2 Zák. o rodine a vyjadruje názor, že zo strany žalobkyne ide o návrh špekulatívny s cieľom jeho finančne zlikvidovať a následne sa zmocniť jeho majetkového podielu na spoločných nehnuteľnostiach v značnej finančnej hodnote. Pri výpočte zročného výživného podľa jeho názoru súd prvého stupňa bral do úvahy i ďalšie jeho výdavky pre žalobkyňu mimo výživného určeného predbežným opatrením, a to zaplatenie nákladov na vodičský kurz, na nákup osobného počítača i príspevok na stužkovú v celkovom objeme 800,- eur. K výhradám odvolateľky voči záverom súdu prvého stupňa, ktoré majú prejedukovať skutočnosti, ktoré ešte nenastali uvádza, že platí jeho vyhlásenie o rozsahu zabezpečenia dopravy a ubytovania na prípadné prijímacie

skúšky. Tiež však poukazuje aj na to, že aj keď je navrhovateľka výbornou študentkou, nezaručuje to prijatie na štúdium, a to obzvlášť v tak preferovaných odboroch, ako to tvrdí ona. Navrhuje preto rozsudok súdu prvého stupňa v plnom rozsahu potvrdiť.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) na prejednanie podaného odvolania nariadil pojednávanie (§ 214 ods. 1 písm. a) O.s.p.). Mal na zreteli potrebu doplnenia dokazovania v nadväznosti na skutočnosti, ktoré súvisia s nástupom žalobkyne na štúdium na vysokú školu. Išlo (oproti stavu v konaní pred súdom prvého stupňa) o zisťovanie skutočností nových, nastalých po rozhodnutí súdu prvého stupňa, a preto bol daný priestor na takéto doplnenie dokazovania v zmysle ust. § 213 ods. 4, § 205a ods. 1 písm. d) O.s.p. Aj na základe takto doplneného dokazovania odvolací súd v zmysle zásad daných aplikáciou ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok i konanie, ktoré mu predchádzalo. Bol pritom viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, nad rámec ktorých nebol oprávnený ani povinný rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať. Výnimkou sú len prípadné vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že výrok rozsudku súdu prvého stupňa o povinnosti žalovaného prispievať na výživu žalobkyne sumou 260,- eur mesačne žalovaný nenapadol odvolaním. Preto v takomto rozsahu rozhodnutie prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť (§ 159 ods. 1, 2 O.s.p.) a nebolo oprávnením ani povinnosťou odvolacieho súdu v takomto rozsahu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa preskúmať (§ 206 ods.2 O.s.p.). Pri viazanosti dôvodmi podaného odvolania odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu či zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa v tej časti, ktorou bol za obdobie od 14. 8. 2013 do 30. 9. 2014 zamietnutý žalobný návrh v prevyšujúcej časti.

Pre účely rozhodnutia o tejto časti žalobného návrhu prvostupňový súd vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, pričom rešpektoval procesnú iniciatívu účastníkov konania na zhromažďovaní rozhodujúcich skutočností i dôkazov o nich. V predmetnej veci, kde sa jedná o vyživovacej povinnosti rodiča ku plnoletému dieťaťu sa aplikujú zásady civilného sporového konania, aké vyplývajú z ust. § 120 ods. 1, 4 O.s.p. v nadväznosti na to, čo je skutkovým základom pre rozhodnutie vo veci v zmysle ust. § 153 ods. 1 O.s.p. Žalobkyňa v podanom odvolaní namieta nevykonanie dôkazov, ktoré podľa jej názoru boli potrebné pre rozhodnutie v predmetnej veci. Z obsahu zápisnice pred súdom prvého stupňa z 3. 3. 2014 vyplýva, že súd vyzval účastníkov k prednesu návrhov na dokazovanie a realizoval v tejto súvislosti aj poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Zo zápisnice vyplýva aj prehlásenie oboch sporových strán, že nemajú ďalšie návrhy na dokazovanie. Nemôže preto obstať odvolací dôvod, že súd prvého stupňa nevykonal nejaký dôkaz navrhnutý účastníkom konania, ktorý by mal prispieť k zisteniu skutkového stavu veci. V zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p. môže byť odvolanie proti rozsudku odôvodnené tým, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Ani odvolateľka nekonkretizuje, aké dôkazy navrhla pred súdom prvého stupňa za účelom zistenia, či sa žalovaný vzdal, resp. nevzdal výhodnejšieho zamestnania.

Na strane druhej, aj odvolací súd je toho názoru, že skončenie pracovného pomeru žalovaného v spoločnosti OKAY Slovakia s.r.o. dňom 14. 6. 2012 nemá relevantný vplyv na rozhodovanie o výživnom v predmetnej veci, ktoré sa určuje až s účinnosťou od 14. 8. 2013. Po skončení tohto pracovného pomeru bol žalovaný nezamestnaným. Uzatvorenie ďalšieho pracovno-právneho vzťahu u terajšieho jeho zamestnávateľa svedčí o tom, že mu nebol ľahostajný stav nezamestnanosti a získal pracovné miesto, z ktorého má pravidelný príjem. Rozhodne nemožno z tohto nového pracovno-právneho vzťahu žalovaného (na základe výsledkov dokazovania, či už pred súdom prvého stupňa alebo z vyjadrení, ktoré boli účastníkmi prezentované pred odvolacím súdom) urobiť záver o tom, že by úmyslom žalovaného bolo zbaviť sa predchádzajúceho príjmu tak, aby tento nižší príjem mal negatívne dôsledky na plnenie vyživovacej povinnosti v budúcnosti (s odstupom viac ako roka po skončení predchádzajúceho pracovného pomeru). Niet preto podľa názoru odvolacieho súdu relevantného dôvodu, aby sa v zmysle ust. § 75 ods. 2 O.s.p. nemalo vychádzať z aktuálneho príjmu, ale z príjmu pred zmenou zamestnania. Nemožno opomenúť, že po skončení predchádzajúceho pracovného pomeru bol žalovaný nezamestnaným. Počas obdobia nezamestnanosti nepoberal ani dávku v nezamestnanosti.

Za takéhoto stavu odvolacie výhrady, smerujúce k skutočnostiam odvádzaným od predchádzajúceho pracovného pomeru žalovaného sú úplne neopodstatnené a nemôžu privodiť zmenu skutkových či právnych záverov súdu prvého stupňa.

Odvolací súd zdôrazňuje aj tú skutočnosť, že pre rozhodnutie súdu o určení výživného sú relevantnými skutočné odôvodnené potreby (spotrebný charakter výživného) určené potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi, závisiacimi od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám, schopnosti starať sa o seba a pod..

V nadväznosti na zistenia súdom prvého stupňa odvolací súd je toho názoru, že u žalobkyne sú relevantné ku dňu konania a rozhodovania súdom prvého stupňa tie skutočnosti, ktoré vyplynuli z jej vtedajšieho študijného vzťahu na gymnázium v mieste bydliska, z toho, že žalobkyňa bývala v rodinnom dome, ktorého výdavky súvisiace s dodávkou energií či iné spojené s jeho užívaním hradil žalovaný. Príjem žalovaného z jeho terajšieho pracovného pomeru nebol rozporovaný pred súdom prvého stupňa a nie je rozporovaný ani v odvolaní. Za takéhoto stavu odvolací súd pri aplikácii ust. § 75 ods. 1 O.s.p. je toho názoru, že prvostupňový súd pre účely rozhodnutia o žalobnom návrhu žalobkyne správne zistil skutkový stav týkajúci sa odôvodnených potrieb žalobkyne i možnosti, schopnosti a majetkových pomerov žalovaného. Tieto skutočnosti prvostupňový súd aj správne vyhodnotil pokiaľ sa týka obdobia za čas od 14. 8. 2013 do 30. 9. 2014, keď v ňom určil výživné na sumu 260,- eur mesačne. Preto v tejto časti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní boli preukázané aj skutočnosti, ktoré sa týkajú plnenia tohto výživného vo výške 260,- eur mesačne. Žalovaný doložil súdu prehľad o platení výživného v písomnej podobe, ktorý žalobkyňa zastúpená splnomocnenou zástupkyňou aj odsúhlasila. Na plnení výživného vo finančnej podobe v rozsahu 260,- eur mesačne tak žalovaný žalobkyňu plnil do rozhodnutia odvolacieho súdu výživné v rozsahu určenom súdom prvého stupňa. Za takéhoto stavu nebola iná možnosť, len konštatovať, že za obdobie od 14. 8. 2013 do 30. 9. 2014 dlh na výživnom žalovaný nemá. Nevýznamné sa tak stali odvolacie výhrady proti vyčísleniu dlhu, ako ho realizoval prvostupňový súd, vrátane „započítania“ na plnenie výživného titulom plnenia nákladov na bývanie. Nie sú dôvodné ani námietky o nezapočítaní nesplneného výživného za júl 2013, preto v predmetnom konaní sa rozhodovalo o výživnom od 14.8.2013. Toto viedlo odvolací súd k záveru o potrebe zmeny výroku o nedoplatku na výživnom za čas od 14.8.2013 do 30.9.2014 tak, že za toto obdobie dlh na výživnom nie je, pretože zanikol splnením (§ 559 ods. 1 Obč. zák.).

Podľa dokladov, ktoré boli predložené odvolaciemu súdu, žalobkyňa nastúpila na štúdium na Univerzite J. v N. na Farmaceutickej fakulte v H. J.. Podľa základných informácií, ktoré predložila odvolaciemu súdu, je začatie pravidelnej výuky v prvom ročníku magisterského štúdia dňom 1. 10. 2014. Zápis do prvého ročníka bol určený na deň 19. 6. 2014. Súd posudzoval výdavky, ktoré sú obsiahnuté v listinných dôkazoch predložených žalobkyňou, a to na bývanie, na cestovanie, na stravovanie na vysokej škole i výdavky, ktoré súviseli s prvotnými nákladmi na zabezpečovanie potrieb štúdia i bývanie na internáte, a preto pri zmene doterajšieho trvalého bývania žalobkyne v rodinnom dome, v ktorom býva spolu s matkou i so žalovaným, dospel odvolací súd k tomu záveru, že je potrebné od 1. 10. 2014 výšku výživného určiť inou sumou, aká bola rozhodujúca v čase konania pred súdom prvého stupňa. Preto v tejto časti, ktorou sa rozhoduje o výživnom na čas od 1. 10. 2014 rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil a určil vyživovaciu povinnosť žalovaného na 320,- eur. Oproti stavu konania pred súdom prvého stupňa bolo nutné teda prihliadať na to, že žalobkyňa nastúpila na vysokú školu dňom 1. 10. 2014 a v súvislosti s týmto nástupom na vysokoškolské štúdium nie je opodstatneným, aby otec prispieval len sumou 260,- eur. Každopádne aj odvolací súd však dospel k záveru, že požiadavka na výživné v rozsahu 500,- eur mesačne nezodpovedá zásadám vyplývajúcim z ust. § 75 ods. 1 O.s.p., t.j. odôvodneným potrebám oprávneného i schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného. I odvolací súd dáva do pozornosti to, čo prvostupňový súd aj pri určovaní výživného v tomto období zdôraznil, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 Zák. o rodine) i v nadväznosti na to, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Ak žalobkyňa počas štúdia už v podstate bude mimo bydliska svojich rodičov, nevystupuje do popredia skutočnosť osobnej starostlivosti matky o domácnosť ako modifikačný

faktor pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k dieťaťu. Aj podľa vyjadrenia samotnej žalobkyne (jej zástupcu) bude dochádzať z miesta súčasného štúdia do bydliska najskôr 1x za dva týždne, potom neskôr aj menej často.

Na úhrade jej nákladov (splňajúcich podmienku odôvodnených potrieb), v jej postavení študenta VŠ, sa zo zákona podieľajú obaja rodičia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (viď už vyššie zdôraznené ust. § 62 ods. 2, § 75 ods. 1 O.s.p.). Aktuálnym schopnostiam, možnostiam i majetkovým pomerom žalovaného determinovaným príjmom z pracovného pomeru (cca 1.300,- eur mesačne), nevyporiadaným BSM, úverovým zaťažením vo vzťahu k majetku patriaceho do nevyporiadaného BSM i odôvodneným potrebám žalobkyne (uspokojovaným povinne aj matkou) zodpovedá od 1.10.2014 výška výživného zo strany žalovaného, tak ako je uvedené vyššie.

Odvolačí súd za takéhoto stavu nemohol vyhovieť návrhu žalobkyne na určenie výživného v rozsahu prevyšujúcom 320,- eur mesačne, a preto v prevyšujúcej časti návrh na určenie výživného za uvedené obdobie do budúcnosti zamietol.

Pretože rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo zmenené, odvolací súd rozhodoval o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 2 O.s.p.).

Pre rozhodnutie o náhrade trov konania boli určujúcimi zásady vyplývajúce z ust. § 142 ods. 2 O.s.p. Tak ako je už konštatované vyššie, za obdobie od 14. 8. 2013 do 30. 9. 2014 bol procesný výsledok konania taký, že žalobkyňa mala úspech v rozsahu 52 % a neúspech v rozsahu 48 %. V ďalšom období, ktoré sa týka jej žalobného návrhu od 1. 10. 2014 úspech žalobkyne bol 64 %, neúspech 36 %. Každopádne takýto procesný výsledok konania v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p. odôvodňuje záver o čiastočnom úspechu účastníkov v konaní odôvodňujúcim pomerné rozdelenie náhrady trov alebo vyslovenie, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Druhú alternatívu práve zvolil odvolací súd pre záver pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 2, § 151 O.s.p.).

Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 :0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.